

C R E A R , I M I T A R , C O P I A R , P L A X I A R

UNA INVESTIGACIÓ DE LLIBRE

GUIA PRÀCTICA PER A ESTUDIANTS
DE DOTZE A DIVUIT ANYS

Com fer un treball original,
ben documentat i respectuós
amb els drets d'autor

esdelibro.es

Programa Educatiu de CEDRO

Definició, disseny i desenvolupament

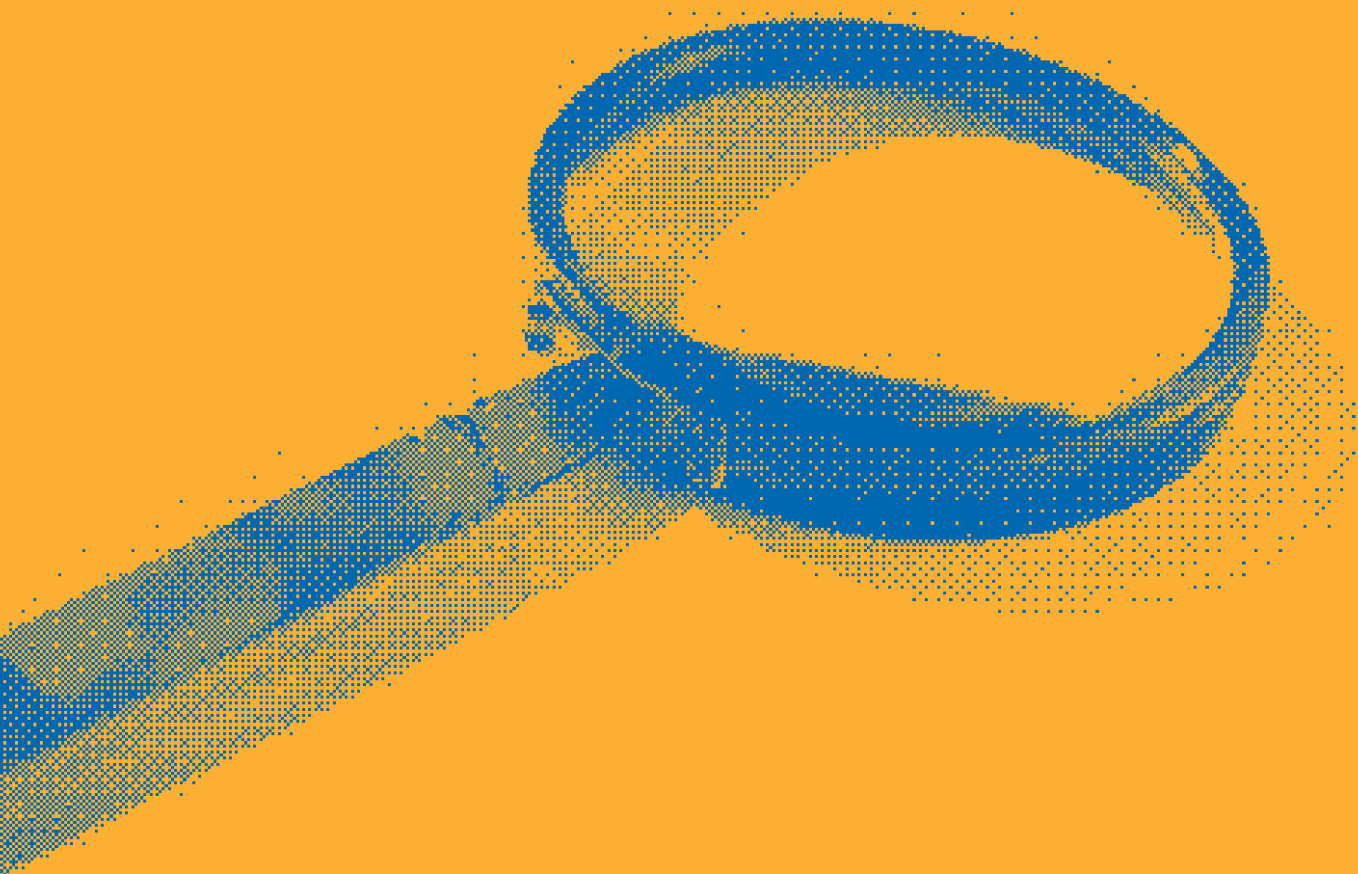
NETURITY

Especialistes
Propietat intel·lectual
CEDRO (amb la col·laboració de Juan José Pindado)

Educació documental
Natalia Bernabeu i M.ª Jesús Illescas

Maquetació i disseny de materials impresos i identitat
Pierre Comunica

Traducció
Montserrat Bayà

Investigar pas a pas

El contracte 1 T'animes a investigar?

El tema 2 Tens un bon tema d'investigació?

El pla 3 Organitza't

Les idees 4 Ordena les teves idees en un diagrama

Les fonts 5 On localitzar la informació?

Els documents 6 Quins poden ser interessants?

La informació 7 Selecciona el que és important

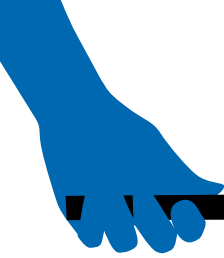
El guió 8 Fes un bon guió

Sigues original 9 Com no copiar ni plagiar

L'informe 10 Com fer un bon informe d'investigació?

A Internet 11 Publica el teu treball a esdelibro.es

Ets de llibre?

Pas

El contracte

T'animes a investigar?

Què faràs?

Comprometre't a realitzar un bon treball d'investigació.

Alguns consells

ELS TEUS GUSTOS. Pensa en temes que t'agraden, en les teves possibilitats per abordar-los, en el temps que els pots dedicar...

TENIR-HO CLAR. Has de saber quines fases té una investigació i on ets a cada moment.

PENSA EN ©. Al llarg del procés considera els drets que tenen els autors sobre les seves obres (cita'ls, fes una bibliografia, indica els autors de les imatges o il·lustracions...).

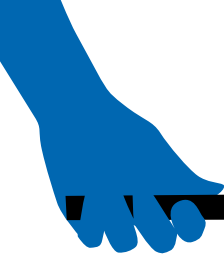
« El talent és habitual. No escasseja la intel·ligència sinó la constància »

Doris Lessing
(Nascuda el 1919).
Esriptora britànica.

Pensa en ©

Cada autor és responsable del seu propi treball.

Pas

2

El tema

Tens un bon tema d'investigació?

Què faràs?

Escollir el tema del teu treball d'investigació.

Alguns consells

PARTEIX DELS TEUS INTERESSOS. Segur que tens curiositat o saps molt sobre un tema concret. És millor escollir un tema que et vingui de gust d'investigar.

I SI NO SE T'ACUT RES? Pots agafar algunes idees consultant un periòdic, la biblioteca, preguntant a professors o amics...

PLUJA D'IDEES. Una altra solució: reunits en grup, anoteu durant deu minuts preguntes o temes que us passin pel cap, sense descartar-ne cap. Després poseu-los en comú i escolliu el que us agradi més.

POSA LÍMITS AL TEU TEMA. Intenta que no sigui massa general. No escullis un tema gaire complicat o del qual hi hagi poca documentació.

NO HI DONIS MÉS VOLTES. Una vegada hagis escollit el tema no t'ho pensis més: és el moment de posar-se a treballar.

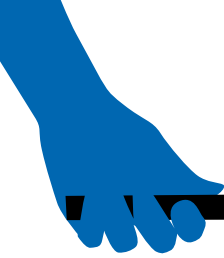
« Mai s'inventaria res si tots ens sentíssim satisfets amb les coses descobertes »

Sèneca
(4 a.C.-65 d.C.),
Filòsof llatí.

Pensa en ©

Valora les teves idees i tracta de prendre-les com a punt de partida.

Pas
3

El pla

Organitza't

Què faràs?

Planificar els passos que et proposes fer en la teva investigació.

Alguns consells

ANTICIPA'T. Pensa en les tasques que faràs, en els diferents passos i en els problemes que poden sorgir.

REPARTEIX BÉ EL TEMPS. Alguns passos seran més llargs que altres.

SENSE ATABALAMENTS AL FINAL. No ho deixis tot per al final. Si t'organitzes tindràs temps per tot.

DEMANA AJUDA. Per fer un bon pla demana consell al teu voltant: professors, companys...

SIGUES FLEXIBLE. No tot es pot preveure. El teu pla ha d'estar obert a les imprevisions: d'algunes en pots treure profit.

MIRA'L DE TANT EN TANT. Revisa el teu pla regularment per comprovar que compleixes amb les tasques i dates previstes.

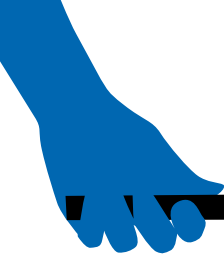
« Amb ordre i temps es troba el secret de fer-ho tot, i de fer-ho bé »

Pitàgores
(segle VI a.C.). Matemàtic grec.

Pensa en ©

Quan fas un pla has de preveure com cal recollir les dades dels documents respectant els drets dels seus autors.

Pas
4

Les idees

Ordena les idees en un diagrama

Què faràs?

Confeccionar un diagrama que t'ajudi a ordenar el que ja saps i el que investigaràs.

Alguns consells

PENSA EN EL QUE JA SAPS. Per escàs que sigui, sempre tenim algun coneixement sobre els temes.

QUÈ VOLS SABER? Dedicar un temps a demanar-te què és el que vols esbrinar sobre el tema escollit.

ANOTA TOT EL QUE SE T'ACUDEIXI. No descartis, en principi, cap de les teves idees, perquè més endavant podrien ser útils.

PARAULES CLAU. Les teves preguntes seran més fàcils de manejar si les resums en unes quantes paraules clau que utilitzaràs després per buscar informació.

UN DIAGRAMA. Serveix per representar les idees que sorgeixen entorn el tema que estàs investigant. Situa-hi al centre el tema principal i fes que en surtin branques o subtemes relacionats (como si fos un estel). Aquest procés el pots repetir tantes vegades com calgui.

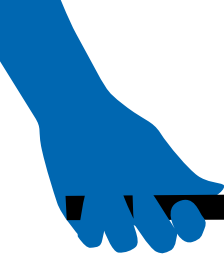
« Allò que condueix i arrossega el món no són les màquines, sinó les idees »

Victor Hugo
(1802-1885).
Escriptor francès.

Pensa en ©

Valora les teves pròpies idees com una cosa original.

Pas
5

Les fonts

On localitzar la informació

Què faràs?

Buscar la forma més convenient de trobar informació per al teu treball.

Alguns consells

QUÈ NECESSITO? Pensa en el tipus d'informació que necessites per a la teva investigació: documents, imatges, audiovisuals, estadístiques...

ON ÉS? Escull bé el lloc on cal buscar: biblioteques, hemeroteques, Internet, enquestes...

LES BIBLIOTEQUES. Passa per la de l'institut o la del barri i consulta'n el catàleg o pregunta al bibliotecari. Recorda que tens unes paraules clau per començar a buscar...

INTERNET. A Internet hi ha tota mena d'informació, però també massa milions de pàgines i no tot és útil ni fiable. Aquí també pots fer servir les teves paraules clau.

SIGUES CURIÓS. No et quedis amb la primera cosa que trobis. Consulta fonts variades, d'autors i procedències diferents.

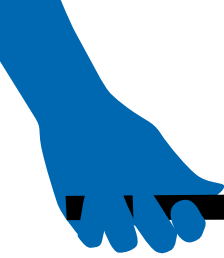
« Un bon llibre és aquell que s'obre amb expectació i es tanca amb profit »»

Louise M. Alcott
(1832-1888).
Esriptora nord-americana

Pensa en ©

Copia, fotocopia,
talla i enganxa
respectant els
drets d'autor.

Pas
6

Els documents

Quins poden ser interessants?

Què faràs?

Seleccionar els documents necessaris per a la teva investigació.

Alguns consells

NO ET CONFORMIS AMB LA PRIMERA COSA.

Busca informació variada contrastant documents diversos. Enriqueix la teva pròpia opinió amb altres punts de vista.

PUNTS RICS. En els documents hi ha llocs en què et pots fer una idea ràpida del seu contingut: títol, titulars, sumari, resum, conclusió...

ET SERVEIX O NO ET SERVEIX? Selecciona els documents útils (la informació està actualitzada?, ho entenc?, l'autor o la font són fiables?...).

« No hi ha cap llibre que sigui tan dolent que no se'n pugui aprendre res de bo »

Gai Plini
(63 d.C. - 113 d.C.).
Escriptor llatí.

Pensa en ©

Anota les dades dels documents que consultes per poder citar-les en el teu treball.

Pas
7

La informació

Selecciona el que és important

Què faràs?

Obtenir la informació que necessites dels documents escollits.

Alguns consells

LES TEVES PREGUNTES INICIALS. Al pas 4 («Les idees») et vas fer algunes preguntes. És el moment de localitzar en quins documents són les respostes.

PREN-NE NOTA. Cada vegada que trobis una dada interessant anota-la en una fitxa. Així no perdràs mai la informació i la podràs utilitzar en el teu treball final.

COMPARAR. Quan dos o més textos tracten sobre un mateix tema cal que els comparis: què tenen en comú i què els diferencia.

PREN-TE EL TEMPS QUE NECESSITIS. Llegeix a poc a poc tractant de comprendre què diu el text. Rellegeix-lo les vegades que calgui i, si tens dificultats, consulta un diccionari o un altre document que aclareixi el que no entens, o demana ajuda al teu professor.

« La lectura és com l'aliment; el profit no és proporcional al que es menja, sinó al que es digereix »

Jaume Balmes
(1810-1848).
Filòsof català.

Pensa en ©

Cita els autors quan reproduïxis fragments de les seves obres.

Pas

8

El guió

Fes un bon guió

Què faràs?

Elaborar un guió que reflecteixi tota la informació obtinguda fins ara.

Alguns consells

COMPLETA EL TEU DIAGRAMA. Recordes que al pas 4 («Les idees») vas fer un diagrama? Afegeix-hi ara les noves informacions que has obtingut.

FES-LI FER UNA VOLTA. Amb el diagrama complet pots comprovar si algun punt està poc tractat, si has d'aprofundir més en la documentació...

TOT TÉ UN ORDRE. El guió serà l'estructura del teu informe. Ha de tenir un ordre lògic, amb uns punts principals i uns altres de secundaris.

UNA ÚLTIMA ULLADA. Abans de decidir el guió definitiu revisa'l diverses vegades. Com més voltes hi donis, millor i més personal serà el teu guió.

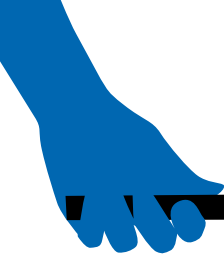
« Mai no t'adones del que ja has fet; solament pots veure què et queda per fer »

Marie Curie
(1867-1934).
Científica francesa d'origen polonès.

Pensa en ©

Fes teves les troballes de la teva investigació i dóna'ls un enfocament personal.

Pas

9

Sigues original

Com no copiar ni plagiar

Què faràs?

Citar correctament els autors i fonts consultats.

Alguns consells

CITAR. Sempre que utilitzis les idees d'altres autors o documents cal que els citis. Però tampoc no convé que abuisis de les cites.

PARAFRASEJAR. Pots dir el mateix que han dit altres autors utilitzant les teves pròpies paraules.

RESPECTA L'AUTOR. En els dos casos, cites i paràfrasis, digues sempre a qui pertany el text original i on ha estat publicat.

LA BIBLIOGRAFIA. Perquè no oblidis cap dada, redacta-la amb l'ajuda de les fitxes on vas anotar les fonts que havies seleccionat.

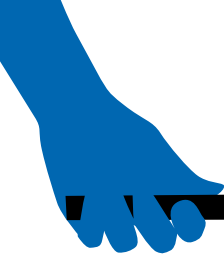
« El coneixement és bo, la creativitat és encara millor »

Albert Einstein
(1879-1955).
Físic nord-americà d'origen alemany.

Pensa en ©

Pensa que copiar, imitar o plagiar són coses diferents.

Pas
10

L'informe

Com fer un bon informe d'investigació

Què faràs?

Presentar adequadament els resultats de la investigació.

Alguns consells

LES FORMES SÓN IMPORTANTS. Decideix com presentaràs els resultats de la teva investigació (informe escrit, exposició oral, presentació multimèdia).

ELS ESBORRANYS. Abans de fer el treball final escriu tants esborranys como calgui i pensa si l'entendran els teus destinataris.

IL·LUSTRA EL TREBALL. Utilitza fotografies, gràfics, mapes, vídeos... La informació gràfica també té un autor, que hauràs de citar.

COMPTE AMB LA INFORMÀTICA! Si treballes amb un ordinador evita els ensurts fent sempre una còpia de seguretat.

TINGUES CURA DE L'ASPECTE. Procura que la presentació final del treball sigui clara, neta, ordenada.

TRANSMET INTERÈS. Si has de fer una exposició oral procura comunicar les teves idees suscitant interès en el públic. Fes un guió escrit i assaja'l abans.

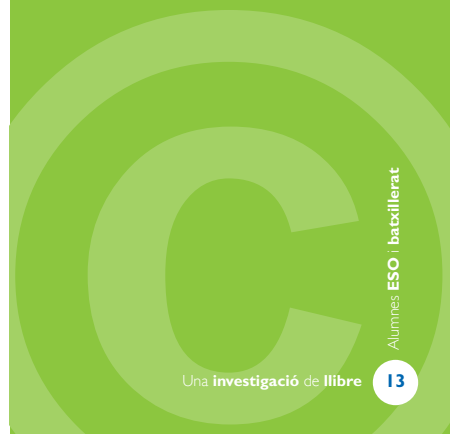
« Esborra moltes vegades si vols escriure coses dignes de ser llegides »»

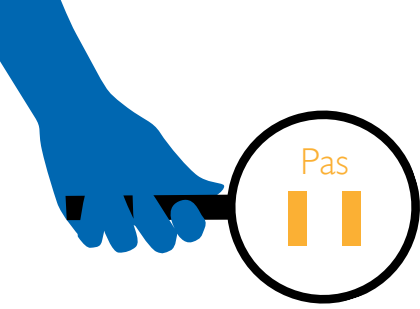

Horaci
(56-8 a.C.).
Poeta llatí.

Pensa en ©

Com a creador,
també tens els
teus drets.

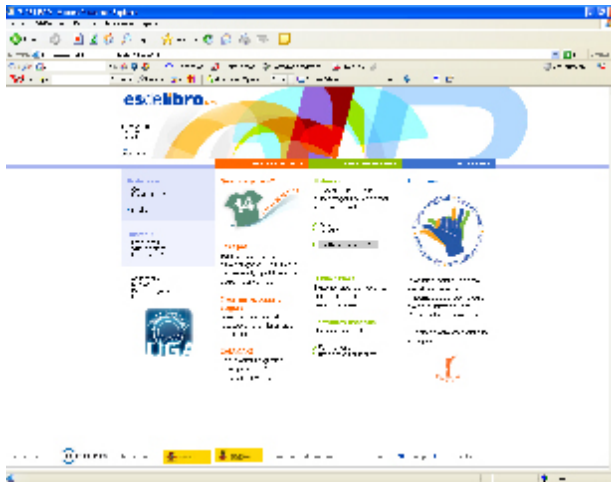

A Internet

Publica el teu treball a esdelibro.es

Què faràs?

Publicar la teva investigació a esdelibro.es.

« Tot el que la humanitat ha fet, ha pensat, ha aconseguit o ha estat, perdura màgicament conservat en les pàgines dels llibres »»

Thomas Carlyle
(1795-1881).
Historiador i pensador anglès.

Pensa en ©

Fes públic el teu treball i comparteix els teus coneixements.

Ets de llibre?

u **sis**

Si t'agrada **llegir**...

Si ets conscient de l'**esforç** que suposa per a autors, editors, distribuïdors, llibreters, bibliotecaris, etc., crear les obres i fer-te-les arribar...

dos **set**

Si t'agrada **crear** les teves pròpies idees sense «copiar i enganxar» les d'altres...

Si en els treballs **cites** els autors i les obres que has consultat...

tres **vuit**

Si tens curiositat per **investigar** amb llibres, Internet i documents de tota mena...

Si evites **fotocopiar** sense solta ni volta i quan fotopies ho fas en llocs amb llicència...

quatre **nou**

Si fas servir la **biblioteca** per llegir, demanar llibres en préstec, buscar informació, estudiar...

Si **tots els dies** dediques una estona a llegir...

cinc **deu**

Si t'agrada fer una volta per les **llibreries** i fullejar llibres...

Si tens al dia la teva pròpia **biblioteca** i t'agrada intercanviar llibres amb amics...

Ets de llibre!

UNA INICIATIVA DE:

AMB EL SUPORT DE:

Aquest document forma part d'És de llibre, programa educatiu per fomentar la lectura, la creació textual i el respecte als drets d'autor, promogut per CEDRO i adreçat al conjunt de la comunitat educativa.